

Gacko

Ja imam više od četrdeset godina. Prije rata sam živjela na prostorima Republike Srpske. Moj grad je Gacko u istočnoj Hercegovini. Ja sam diplomirani inženjer i imala sam jako dobar život. Radila sam u jednom velikom industrijskom objektu, koji mi je omogućavao ugodan i dobar život. Posao u mojoj firmi sam dobila tako, što sam jednostavno došla u vrijeme kad je trebalo, trebali su moju struku i pružila mi se mogućnost da u to vrijeme uletim, da dobijem taj posao. Imala sam super platu, dobro sam živjela i onda me ta ekonomija nije puno interesovala. Mislila sam da je svugdje dobro ako je meni tu dobro.

Imala sam porodicu, troje djece i muža. I on je radio u istom objektu kao i ja. Imali smo i stan u centru grada, dvosoban.

Bila sam angažovana u različitim organizacijama, od omladinske dok sam bila omladinka, pa dalje do sindikalne organizacije. U Savez komunista sam ušla na jedan čudan način. Moj kolega, koji mi je bio i šef, kada je imao nekih problema u tom svom političkom djelovanju rekao mi je, ako bi ga pitali on bi predložio mene. Bio je čovjek druge vjere, bio je Srbin i imala sam tada normalne odnose sa njim. Tada mi je bio šef i sada o njemu imam jednako mišljenje ko što sam imala i prije rata. Mislim da je i dalje ostao sa nekim normalnim ljudskim kvalitetima koje ni rat, ni podjele nisu uspjele da promjene.

Stanovništvo u gradu je bilo miješano. Uglavnom su tu živjeli Muslimani koji se sada nazivaju Bošnjaci, i Srbi. U gradu je bio veći procenat Muslimana u odnosu na Srbe, ali čitava opština je imala veći broj Srba u odnosu na Muslimane. Hrvata je bilo malo, možda ih je bilo jedan posto.

Bilo je malo miješanih brakova, ali je bilo puno nekakvih druženja, kumovanja, prijateljstva među ljudima različitih religija. Nacionalnih ispada nije bilo ili su bili vrlo rijetki. Uglavnom sa srpske strane je bilo par ljudi koji su bili poznati kao nacionalisti, ali su se oni pokazali bolji za drugu naciju, nego oni koji se nisu deklarirali kao nacionalisti.

Ne znam, tada uopšte nije bilo nikakvih problema. Odnosi među ljudima su bili solidni, može se reći čak i dobri. Mogli smo putovati, ići na more, ići vani, družiti se, mogli smo slobodno izabrati svoje zanimanje, ići na škole koje se nama sviđaju, jer smo ekonomski dobro stajali pa smo sebi mogli priuštiti. Uglavnom mjesta u kojim smo se školovali bili su Mostar i Sarajevo. Tu su više išli Muslimani, a Srbi su više željeli da idu u Beograd. I to samo oni koji su možda malo imućniji bili mogli su ići u Beograd, jer je tamo bilo skuplje školovanje. Oni malo manje imućniji išli su bliže na školovanje, išli su u Mostar i Sarajevo. Mogu da kažem, da je Gacko bila općina koja je po statistici imala najveći broj intelektualaca po broju stanovnika, svih nacija, odnosno te dvije nacije.

Mi jednostavno nismo mogli vjerovati da će rat da dođe u Gacko, jer su međusobni odnosi ranije bili izuzetni.

Dok su ovi sa strane možda pokazivali malo više nešto svog tipično nacionalnog, starosjedioci su se uglavnom ponašali fino, ali mislim da nije niko nikog tada ugrožavao. Tako sam tad mislila, međutim sad sve mislim drugačije, jer ne mogu da vjerujem da je rat mogao tako ljude iz osnova promijeniti, totalno, neko je tu ipak mislio drugačije.

Za mene je rat bio neki imaginaran pojam i mislila sam da nikad neću moći prestati da radim, da se Jugoslavija nikad neće raspasti, jer sam je smatrala idealnom zemljom. Jednostavno sam u takvom duhu bila vaspitana. Ali, od '91. godine nešto se osjetilo, jednostavno ljudi su se promijenili, prestali su komunicirati ljudi različitih nacionalnosti, komuniciralo se samo na nivou moranja nekog, ono kad je u pitanju poso. Odnosi su se strašno distancirali, zahladnjeli i bili su skroz drugačiji.

'91. godine sam i ja osjetila rat. Tada su već počele grupe rezervista da idu za Mostar. To su bila teška oklopna vozila, odnosi kamioni rezervista iz kojih se pucalo, tako da smo znali da se nešto sprema u Hercegovini. Onda su 92. godine došle kolone izbjeglica iz Foče. Jednom prilikom sam i sama izašla jer je došao autobus izbjeglica, žena i djece iz Foče, jednostavno da vidim koji to ljudi dolaze. Sljedeće što me je upozorilo na to da će biti rata bio je nastanak Bijelih orlova, paravojnih jedinica u koje je bio uključeni ološ iz reda srpskog naroda. To su mladići koji nisu nigdje bili školovani, koji su izazivali ispade i ranije, a čak je među tim pripadnicima paravojnih jedinica bilo i djece prvoboraca, tj. djece uglednih, važnih ljudi koji su nekada bili oficiri u ovoj vojsci, u drugom svjetskom ratu, koji su izašli sa nekim ordenjima, koji su služili za primjer svima. Čak su i njihova djeca prišla takvim nekim formacijama i oni su sijali strah, i kasnije smrt nad muslimanskim stanovništvom.

Onda je krenulo paljenje kafića unutar samog mjesta. Desilo se to jedno veče u Gackom, negdje pred Prvi maj 92. godine. Tada je došlo do paljenja kafića ljudi muslimanske nacionalnosti.

Okolo nas je sve bilo u plamenu, i kafići i prodavnice. Tu veče bacane su i zolje i mine.

Tu noć su jednostavno napravili scenario za rat. Oni su pucali, oni su se branili, ti iz Bijelih orlova. Bilo ih je puno, išli su čak do muslimanskog groblja, iscenirali su pravo ratno stanje. Vjerovatno se htjelo pokazati, to je moja pretpostavka, šta se sprema u gradu i šta nas tu čeka.

Ta večer je meni otvorila oči i ja sam tad već odlučila da napustim Gacko. Svi oni koji su ostali, grozno su se proveli. Mjesec dana je bilo zatišje, čak su ljudi radili, ali je se sve spremalo na to etničko čišćenje. I oni koji su ostali ili su odvedeni u logore, ili su ubijeni, ili su protjerani za Makedoniju.

Zbog opasnosti po život ja sam četvrtoga maja 92. godine napustila kuću zajedno sa svojom djecom.

Kada sam napustila kuću, svatila sam to kao olakšanje, jer tu već danima nisam normalno spavala, ono bio je neki strah da ti neko ne uđe na vrata, različite su

priče kružile. Porodice su se zbijale, ono rodbinski vezane ili prijateljske, po dvije, tri pa su noćivale u jednom stanu. Ja nisam, jednostavno moj otac je stalno govorio meni, ma kakvi, to je glupost, od tog neće ništa biti, to samo pričaju ljudi ljudi, kakav rat, ništa od toga, ovdje je narod normalan, to neće biti. I uvijek mi je krivo na njega što me je tako uljuljko i što mi je dao tako nerealnu situaciju, a od njega sam očekivala kao od starijeg da mi kaže savjet, ma sine sprema se rat idi ti, čuvaj glavu sebi i djeci. Možda bih i ranije napustila Gacko da je on imao drugačiji stav, a držala sam do njegovog stava jako.

Otišla sam u obližnje mjesto gdje mi je živio rođak. Bilo je udaljeno od Gacka jedno tri, četiri kilometra.

Sad je trenutno napušteno, jer je mjesto tokom rata potpuno etnički očišćeno i totalno srađeno sa zemljom. To je selo u kojem su uglavnom živjeli Muslimani, nije bilo Srba, jer su sela uglavnom bila nemješana, ili su bila srpska ili muslimanska.

Prvo su bila hapšenja jedne grupe Muslimana. Uhvaćeni su stariji muškarci i njihovi sinovi, uglavnom iz dvije kuće su odvedena dvojica braće sa njihovom djecom i u logor su odvedeni prvo u Bileću, pa onda negdje u Crnu Goru, ne znam gdje. Oni su užasno prošli, maltretirali su ih, ali ostali su živi, ali mnogi od njih su sada invalidi. Onda je pošlo pucanje.

Borbu Muslimani nisu mogli prihvatiti, jer nisu bili naoružani. Bilo je nekih oružja, pojedinačno je neko imao, bilo je lovačkih puški, nekih manjih, tako da su oni upotrijebili to, međutim to ništa nije moglo, mislim nije bilo ravnopravno njihovom. Na drugoj strani su bili naoružani Srbi i rezervisti, narod među kojima je bilo nekog boljeg naoružanja.

Ja sam ošla za Trebinje. Nisam ništa mogla ponjeti sa sobom, malo nekih ličnih stvari, uglavnom nešto za djecu. Muž nije mogao izaći iz Gacka, jer u to vrijeme nije bio slobodan prolaz za muškarce prema Trebinju. On je ostao sa svojom majkom u planini u zbijegu žena, djece i muškaraca, i tu je živio dva mjeseca. U Trebinju sam prenoćila kod jedne trebinjske porodice i sutri dan sam morala tražiti izlaznicu da idem za Dubrovnik. Do Dubrovnika sam otišla autobusom. U autobusu nije bilo nekakvih problema, bilo je tako pjesama nekakvih, nacionalističkih, četničkih pjesama, međutim niko nas nije dirao zbilja do Trebinja. Na stanici smo uzeli te nekakve vojne propusnice koje smo morali imati jer smo išli za Dubrovnik.

U Dubrovniku nas je civilna zaštita jako fino primila. Ponuđen je smještaj za izbjeglice u hotelu Libertas. To je bilo samo u tranzitu, u prolazu, a prihvatni centri su bili na Korčuli, na Pelješcu, tamo je bilo puno. U Dubrovniku smo ostali samo jednu večer i sutri dan smo brodom krenuli za Rijeku, ustvari odredište nam je bila Slovenija.

U Sloveniji sam živjela deset mjeseci u prihvatnom centru za izbjeglice iz Bosne. Ja, djeca i još jedno deset žena. Ukupno nas je bilo oko pedesetoro. Otišli smo iz

uslova jednog normalnog života u neke uslove, ne znam, po meni zatvorske uslove. Što se tiče slobode kretanja bili smo pod strogom kontrolom. Ne znam zašto je Slovenija preduzimala takve mjere predostrožnosti, možda s razlogom, ali meni je to bilo nerazumljivo, pogotovo prema ženama i djeci. Bilo je i ružnih primjera od strane izbjeglica, koji su tu situaciju jednostavno shvatili na svoj način. Bilo je raskalašenog života pojedinaca pa su možda radi toga oni te neke strožije mjere preduzimali.

Nikakve pomoći nije bilo, uglavnom ono što je davala ta vlada Slovenije. To je bila hrana u kuhinji, na koju se mi nismo mogli prilagoditi. Bila je loša hrana, ali je bila jedina pomoć od Italije. Oni su zbilja svesrdnu pomoć pružali, posebno djeci i izbjeglicama koliko su mogli, izuzetno taj njihov Karitas i onda neki bogati pojedinci koji su nudili individualnu pomoć izbjeglicama.

Nakon deset mjeseci sam stupila u vezu sa mojim mužem. On je već u Gackom čuo da smo mi otišli. Preko radio veze smo nekako saznali da oni žive u planini, hrane se šumskim plodovima i žive na primitivan način kao nekad. U stan nije smio doći, jer oni koji su ostali u gradu su bili pohvatani. Mnogi od njih su ubijeni, a neki su odvedeni u logor Bileća.

Onda se moj muž izvukao preko planina.

Izvukla ih je jedna grupa naoružanih ljudi, koji su tada bili u postrojbama HVO-a. To su bili isto Muslimani, ljudi iz Gacka, koji su došli i priključili se HVO-u. HVO je imao bolje naoružanje, tako da su ih oni opremili jer su znali za tu operaciju da oni idu da izvuku civilno stanovništvo. Omogućeno im je i otišli su njih desetak i izvukli su možda oko 300 ljudi iz zbjega. Preko planina su putovali možda četiri, pet dana, na Igman, i tako su ih doveli u Mostar.

Pričali smo telefonom, on je često zvao, znala sam stanje, znala sam da je u Mostaru isto tako teška ekonomska situaciji i da još nije rat stao, ali ja sam se jednostavno željela vratiti. Nisam se mogla navići na uslove u Sloveniji, bilo mi je užasno teško.

Poslije deset mjeseci ja sam do Rijeke, iz Rijeke do Splita, i onda iz Splita hrvatskim autobusom došla sa djecom do Mostara. Bilo je to 93. godine, pred sukobe Hrvata i Muslimana. Tada sam vidjela ponovo i svoga muža. Ovdje sam našla mjesto za život, i to u kući od moga rođaka, jer prije nego što sam došla oni su meni rekli, ima ta garsonjera u toj kući gdje ti možeš sa djecom živiti i ja sam tu došla.

Dva mjeseca sam ono živili normalno, bila je pokoja granata sa ovih područja odakle su Srbi, s planina gore, ispod Veležja i onda 9. maja 93. godine počeo je sukob. Taj dan je palo 1000 granata na Mostar. Ja nisam vjerovala da će iko živ ostati, kako je to samo grozno bilo.

Ovdje je bio grozan život za sve nas, slaba hrana, nismo imali šta da jedemo. Bila je zaustavljena sva hrana koja je dolazila za Mostar, tako da je narod devet mjeseci ovdje bukvalno živio od ništa. Od trave koju smo brali po noći, od riže

koja je već bila, onaj, od nekih ostataka hrane, ni sam bog ne zna kako smo preživjeli. Ništa nije bilo, grozno se živilo.

Granatiranje je bilo svaki dan. Ja sam živila u podrumu sigurno jedno sedam mjeseci. To je bio bukvalno podrum, bez prozora, bez ičega, atomsko sklonište. Čak sam tri puta selila, kad je ono granatirano.

Ona kuća u koju sam tek došla, nju su razvalili. Prvo je zapaljena, a onda je VBR, ono što izbacuje velik broj projektila, sve srušio. Prava je sreća bila što je bilo prije zapaljeno pa sam mogla izaći.

Drugo sklonište je bio isto podrumski smještaj, koje je isto tako granatirano i odatle sam morala pobjeći. Treći je podrum tu na glavnoj ulici gdje sam provela ostatak. Samo dva mjeseca sam živila ono normalno, a sedam mjeseci sam živila pod zemljom.

Kada je rat tačno završen, vjerujte da me sad ko pita, ne bi to znala više reći, tako mi je to, volila bi da se nikad tog ne sjetim više.

Mi nismo vjerovali da je rat završen. Ja ni tad nisam, kao ni ostali, mogla normalno ulicama hodati, nego sa strahom i ono ispod strehe od kuće. Mislim da smo za svakog ko je došao sa strane djelovali nenormalno, jer smo živili u nenormalnim uslovima i nismo se mogli adaptirati na to, na činjenicu da je došao mir, nego smo uvijek, kad bi negdje i išli mislili, ova je kuća dobra od granata, kao ima se gdje skloniti u slučaju napada.

Od tada nije bilo rata, možda po koja granata je i poslije pala, bilo je nekih ranjavanja, ali nije više bilo rata.

Pošto je sve bilo srušeno, onda je došla i Evropska unija u Mostar i počela je rekonstrukcija grada. Situacija za hranu se popravila, bilo ju je nešto više. Sa ovog aspekta gledajući, to je bilo malo, samo ograničene količine. Davali su mlijeko, masnoću, brašno, rižu, makarone i tako neku baznu hranu.

Dolazila je i humanitarna pomoć. Znam da je brašno bilo američko, evropska unija, ne znam izvore, ali znam da su mjesne zajednice dijelile stanovništvu hranu u tim kartonima.

Te količine hrane su na početku dovoljne, a kako je vrijeme odmicalo, postajale su sve manje i manje, tako da već ima dvije godine, velika većina ljudi ne prima ništa. Kako se ko zapošljava, humanitarna pomoć je bila sve manja i manja, odnosno odbijali su stanovništvo od humanitarne pomoći.

Onda sam se ja uključila u organizaciju i tu sam ostala do dan danas. Taj posao sam našla već 95. godine. Muž ne radi nigdje. Djeca idu u školu. Najveći problem za mene ovdje je ta neizvjesnost, jer ja sam ovdje sa privremenim poslom i sa privremenim rješenjem za stan. Sve mi je privremeno. To je ono što muči svakoga prognanika, ta privremenost. A to je privremenost koja traje već sedam godina. To je užasno.

U mjestu odakle smo protjerani, svi su protjerani. Problem je šta će biti sa imovinom koja je ostala tamo, sa stanovima, sa zemljištem i sa privatnim kućama.

Svoju kuću sam ponovo vidjela prošle godine. Stan u kome sam ja živila nije srušen, ali nisam se usudila ući, jednostavno sam se bojala te reakcije stanarke i nisam htjela sebe dovesti u iskušenje da me neko ružno dočeka. Neki su pokušali tako da uđu, ali rijetkima su dali da uđu, jednostavno naišli su na otpor, ne možeš ući, zaključaju ili tako.

Međutim, obišla sam kuću svoga oca u kojoj su Srbi. Otišla sam zajedno sa ocem, i ti ljudi su nas normalno primili. Ti ljudi su iz Mostara i oni su imali nekakav sasvim normalan stav prema našem dolasku, prema tome da mi želimo da dođemo i vidimo. Ali ja se jednostavno nisam osjećala fino. Imala sam jedan ružan osjećaj, užasno ružan osjećaj.

Mislim da je prevelik period prošao, da je to možda urađeno dvije godine poslije Dejtona tad je narod imao više želje da se vrati. Ali to je sad sve teže, jer se promjene osjećaju u svakom segmentu. To više nije ono mjesto u kome ste bili. Mi bi se morali navikavat na taj život, na svoje mjesto. Vjerujte da ja, što se tiče mene lično, ja bi se teško vratila, ali ne mogu u ime svih govoriti. Znam da bi moji roditelji jedva čekali da se vrate bez obzira na okolnosti.

U Mostaru je situacija takva, u istočnom živi većina Bošnjaka, u zapadnom većina Hrvata. U Mostaru ja to ne doživljavam onako kao što to doživljavaju domaći. Oni kažu, normalno njima to teže pada, mnogi od njih imaju stanove u Mostaru na jednoj ili na drugoj strani a ne mogu da se vrate. Ima ih dosta tako, ali jednostavno nije mi to srcu toliko teško ko što mi je mjesto odakle sam ja došla.

Zašto se sve ovo desilo, nikada neću moću shvatiti. Mi smo stalno govorili da smo u Evropi, da smo evropski narod, ali mislim da nigdje ni jedan civilizovan narod ovakav čin ne bi mogao napraviti.

Jer ni jedan normalan čovjek nije imao interesa od rata, ni jedan normalan čovjek. To za mene, samo necivilizovani ljudi mogu napraviti, zbilja. Ja to ne mogu da shvatim. Neki ljudi su zbilja išćarili u ratu i mnogi su se obogatili, dok je najgore prognanim i protjeranim, jer oni su izgubili sve ono što su godinama sticali. Izgubili su tradiciju, ime, u neka mjesta ljudi se neće nikada vratiti, ta imena više neće postojati.

Neko je jednostavno želio da zaokruži neku državnu tvorevinu i da je smatra svojom, eto. Sad smo svjedoci etnički čistih tvorevina koje su napravili.

U Bosni i Hercegovini imamo ta tri dijela. U jednom dijelu imamo totalnu većinu srpskog stanovništva i tu Federaciju koja je po meni vrlo klimava, zato što su tu dva naroda koja još uvijek nisu raščistila međusobne odnose.

Ja mislim da ne bi trebalo biti ponovo rata, ali ne znam, zbilja ne znam. Ali, ako bi ponovo počeo rat, sigurno ga ne bih ovdje dočekala. Uvijek se brinem da imam pasoš spreman i da imam mogućnost da izađem.

To je moja želja i to bi u svakom slučaju uradila i nikad više ne bi ni dana dočekala u ratu, nikad. Volila bi odmah ubit se.

Željela bi da i Bosna i Hercegovina konačno stane na svoje noge, da se ljudi oslobode tog nacionalnog predznaka i da misle više ekonomski nego tako. Ekonomska situacija je teška i teško je raditi i djelovati politički u zemlji koja je pretrpila tako grozan rat i razaranja, ali mislim da se svi moraju osloboditi tog nacionalnog.

Bolje neka misle na to s kim će trgovati, ko im je partner i to. Ljudi koji su pravilno svatili ekonomiju oni se tako i ponašaju i zato uspjevaju. Ti ljudi jednostavno i sad mogu dobro da žive.

Globalno je loša ekonomska situacija, treba što više bazne industrije, treba što više slobodnih radnih mjesta, zapošljavanja, treba dati i pravo mjesto ženi jer mislim da su žene snaga koja može da izvuče ovo društvo iz krize u koju je zapalo, jer žene šire demokratiju. One u osnovi imaju više smisla za demokratiju nego muškarci. Mislim da je taj socijalizam u vrijeme prije rata bio nešto, što je ljude malo uspavalo. On nije davao realnu sliku o ekonomiji. Sve je to bilo lažno predstavljeno i mislim da je ta ekonomska situacija dosta gurnula stvari niz brdo. Ali ja ne bih prihvatila ni ovaj model sad, ni onaj model prije rata.

Mi moramo izabrati neki model koji je sličan zapadu, jer zaštita privatnog vlasništva treba da bude osnovni orijentir. Meni se dopadaju ti principi, poštovanje ljudskih prava i zaštita privatnog vlasništva, to je to što bi mi trebali prihvatiti kao model, nešto što je opet prilagođeno našim uslovima i našem čovjeku. Ne možemo mi uzeti čisto zapadni, ne možemo američki, mi nemamo podloge za to. Mi nismo još na tom stepenu civilizacije, naši istorijski putevi su različitim, naši su ljudi različiti i to je to.

A ni onaj socijalizam nije idealan bio, ono jest izgledalo kao u bajci, međutim to je bilo lažno. Jer ko kula od karata se ta ekonomija raspala.

A što se tiče sadašnje političke situacije, ona je nikakva. Opet su nacionalne stranke na vlasti, opet su tu ljudi izuzetno nacionalno orjentisani i ja nemam simpatije ni prema jednom puno, čak ni prema SDA koja predstavlja Bošnjake. Mislim da i tu ima puno nečega što mi se ne sviđa.

Na neki način je sve počelo zbog različitog tumačenja religije, odnosno zloupotrebe religije.

Oni koji pripadaju drugoj religiji, konkretno sad Srbi i Hrvati oni su mislili da je ta njihova religija na nekom većem nivou od islama i oni su smatrali da to treba uništiti. Ne svi, ali određene grupe ljudi.

Ja mislim da svaku religiju treba respektovati i svaka religija u osnovi pruža dobro. Mislim da nam ta šarolikost daje jedno bogatstvo više, religije mi ne smetaju, čak je po meni to interesantnije, zbilja. Ja sam tako mislila uvijek.

Mene lično najviše boli to što sam živila sa ljudima koji su drugačije mislili od mene, a nisam znala za to.

Sada je svakom čovjeku njegov identitet važan, i meni isto tako. Za Bošnjake je sada pogotovo važan. Većina njih nije imala nekakav svoj identitet, ili im je stav o identitetu bio nejasan. Muslimani nisu znali šta su, jer su jedno vrijeme neki bili

Srbi, uglavnom ovi gore u dijelu gdje je srpski, a drugi su se priklanjali Hrvatima, a ništa od tog nisu bili, ni jedno ni drugo. Onda su ih i jedni i drugi svojatali, a sad poštenom čovjeku je normalno da ima svoj identitet i da bude nešto.

Bošnjaci nisu imali svoje matične države, nisu se imali na koga oslanjati, a nisu ih prihvatili ni jedni ni drugi.

Bilo je tih slučajeva koji su željeli da budu jedni ili drugi, a ja sam jednostavno željela da budem ono što jesam, jer ja ne mogu to da biram. Ja sam građanka Bosne i Hercegovine. Bošnjakinja sam iz Bosne. To je moj identitet. Mene je rodio Bošnjak odnosno Bošnjakinja i ja sam morala da budem ono što jesam, to nisam mogla da izaberem.

Međutim ima i na toj strani puno mahinacija, pa su neki postali veliki vjernici a nisu nikada bili. Što se tiče mene, ostala sam sa istim stavom prema religiji.

Uzimam iz religije ono što je najbolje, odnos prema ljudima, human, čovječan prema svakome. Nisam postala veća muslimanka nego što sam bila, nego sam ostala ista kakva sam bila po tom pitanju. Religiju treba pravilno svatiti u smislu da ne mržiš drugoga. Ako pripadaš jednoj religiji da ne mržiš drugog čovjeka, tako ja svatam religiju. Nudim mir svakome, ali ja ne znam da li je ta moja ponuda dobro došla.

Za svoju vlastitu budućnost želim da imam jedan siguran posao, da mi djeca imaju mogućnost da se obrazuju i da riješimo svoje stambene probleme.

Najvjerovatnije ću ostati u Mostaru, jer ja sam ipak lokalni čovjek. Ne bih željela nigdje ići, volila bi ovde izgrađivati svoju budućnost, za sebe i za svoju djecu.

Svima bi poručila da uvijek budu oprezni bez obzira s kim imaju kontakte, da uvijek imaju jednu dozu rezerve, jer slijepo vjerovati nekom stvarno, pokazalo se na ovome primjeru da nije dobro. Niko nikom ono totalno da vjeruje, jer stvarno ta sljepoća je mnoge ljude dovela do gubitka života, do gubitka onih najvrednijih dobara u svemu.

<< Nazad